

Pravidla pro udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje

1. Obecný úvod

Území Olomouckého kraje je velmi bohaté na projevy tradiční lidové kultury. Její součástí tvoří i tradiční rukodělná výroba, která dala vzniknout mnoha artefaktům, jež se staly součástí kulturního dědictví.

Olomoucký kraj, s vědomím nutnosti podpory uchování a dalšího rozvoje těchto hodnot, ve smyslu usnesení vlády České republiky ze dne 10. ledna 2001 č. 40 k aktualizaci Strategie účinnější státní podpory kultury, ve smyslu usnesení vlády České republiky ze dne 11. června 2003 č. 571 ke Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice, v souladu s výzvou UNESCO „Žijící lidské poklady“ a ve vztahu k udělování celostátního titulu „Nositel tradice lidových řemesel“, zřizuje titul "Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje" (dále jen „Titul“) jako formu veřejného uznání a podpory těm, kdo se snaží udržet znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních rukodělných technologií, účinně a kvalifikovaně je prezentovat a předat je dalším generacím.

2. Udělování titulu a jeho vymezení

- a) Titul je určen osobám, které dokonale ovládají dovednosti, postupy a technologie tradiční rukodělné výroby, a přiměřeně svým možnostem předávají tyto znalosti budoucím generacím a prezentují své výrobky na veřejnosti.
- b) Titul může být udělen pouze občanům České republiky s trvalým pobytem na území Olomouckého kraje.
- c) Titul může být udělen výrobcům činným v oborech tradiční rukodělné výroby, které jsou zásadním způsobem ohroženy, či jim přímo hrozí zánik.
- d) Pro účely těchto Pravidel pro udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje (dále jen „Pravidla“) se jednotlivé obory tradiční rukodělné výroby vymezují podle základního materiálu, z něhož jsou vyrobeny výrobky v daném oboru, s uvedením příkladů výrobních technik, takto:
  - hlína - černá hrnčina, glazovaná hrnčina, fajánse, kamnářství apod.,
  - sklo - foukané a tvarované sklo, malba na sklo, práce s korálky apod.,
  - kámen - kamenictví, kamenosochařství, výroba brousků apod.,
  - kov - kovářské práce, kutí, odlévání, ciselování apod.
  - textil - vázání na modle, tkaní na destičkách, ruční tkaní v různých vazbách, výšivka, krajkářství, modrotisk, batika, výroba krojů, krojových součástek a obuvi,
  - pletiva - pletení ze slámy, z orobince, z proutí a z loubku apod.,
  - dřevo - štípání, dlabání, soustružení dřeva, zdobení kovem, řezbářství apod.,
  - materiály živočišného původu (s výjimkou vlny), které nejsou primárně určeny ke konzumaci jako potraviny - ševcovství, brašnářství, řemenářství, výroba kostěných, perleťových a rohovinových knoflíků, spínadel a ozdob, zdobení kraslic apod.,
  - pečivo - obřadní apod.
- e) Na udělení Titulu není právní nárok. O udělení Titulu rozhoduje Rada Olomouckého kraje na základě doporučení Krajské pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu (dále jen „Pracovní skupina“).

- f) Členy Pracovní skupiny jmenuje a odvolává Rada Olomouckého kraje jako svůj poradní orgán pro kvalifikované posuzování návrhů na udělení Titulu. Pracovní skupina je sestavena z odborníků (převážně z řad etnologů a historiků) a má nejméně 7 členů.
- g) Rada Olomouckého kraje uděluje konkrétním výrobcům Titul doživotně, a to nejvýše 3 osobám v průběhu jednoho roku.
- h) Udělení Titulu se osvědčuje jmenovacím dekretem s popisem oboru tradiční rukodělné výroby, za který laureát ocenění dostal. Dekret je opatřen znakem Olomouckého kraje a podpisem hejtmána.
- i) Titul je udělován jednou ročně.
- j) Titul získávají automaticky také držitelé celostátního titulu Nositel tradice lidových řemesel, pokud mají ke dni účinnosti těchto Pravidel trvalé bydliště na území Olomouckého kraje a tito jsou zapsáni do Seznamu.
- k) Udělení Titulu se zapisuje do Seznamu nositelů titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje (dále jen „Seznam“), který vede (resp. administruje) Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci (dále jen „Regionální pracoviště“) v součinnosti s Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- l) Titul získávají automaticky také držitelé celostátního titulu Nositel tradice lidových řemesel, pokud mají ke dni účinnosti těchto Pravidel trvalé bydliště na území Olomouckého kraje

3. Předkládání návrhů na udělení Titulu

- a) Návrhy na udělení Titulu mohou **do 31. května** předkládat Regionální pracoviště, vědecké a odborné instituce, muzea, občanská sdružení, jiné neziskové a zájmové organizace, fyzické osoby působící v daném oboru, orgány státní správy a samosprávy.
- b) Návrhy na udělení Titulu se podávají písemnou (doplněnou o elektronickou podobu návrhu) i elektronickou formou se zaručeným elektronickým podpisem na adresu **Regionálního pracoviště pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci, nám. Republiky 823/5, 779 00 Olomouc**. Návrh musí obsahovat údaje uvedené v příloze č. 2 těchto Pravidel.
- c) Na základě obdržených návrhů zpracuje Regionální pracoviště nominační list s písemnou, obrazovou, případně trojrozměrnou dokumentací k jednotlivým návrhům a postoupí návrhy k projednání Pracovní skupině.
- d) Regionální pracoviště svolá **do 30. června** jednání Pracovní skupiny, kterou seznámí s návrhy. Pracovní skupina navrhne posuzovatele pro externí odborné posouzení jednotlivých návrhů.
- e) Regionální pracoviště svolá **do 30. září** jednání Pracovní skupiny, která vyhodnotí návrhy, přihlédně k odborným posudkům a navrhne Radě Olomouckého kraje, která rozhodne o udělení Titulu **do 30. listopadu**. Regionální pracoviště na základě usnesení Rady Olomouckého kraje oznámí tuto skutečnost oceněnému a předkladateli.
- f) K slavnostnímu předání Titulu dojde při kulturně-společenské akci Olomouckého kraje následující kalendářní rok.

4. Kritéria posuzování návrhů na udělení Titulu

- a) Při posuzování návrhů na udělení Titulu Pracovní skupina posuzuje každého kandidáta podle toho, v jaké míře jsou splněna následující kritéria:
- rukodělná činnost kandidáta je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky ohrožené zánikem,
  - předávání dovedností a zkušeností následovníkům,
  - prezentování svých výrobků na veřejnosti,
  - vysoká estetická a užitná hodnota výrobků,
  - dodržování tradiční technologie
  - užití tradičního materiálu na zhotovení výrobků a jeho tradiční úpravu,
  - uplatnění tradičního tvarosloví předmětu, čistota provedení,
  - dodržení povrchové úpravy, dekoru a barevnosti odpovídající tradici,
  - dodržování tradičních vzorů nebo předloh.
- b) Pracovní skupina má právo navrhnout doplnění těchto kritérií. Případné doplnění kritérií se stane účinným po schválení Radou Olomouckého kraje.
- c) Kandidátem může být jen osoba, která dá souhlas se spoluprací při pořizování dokumentace užívaných postupů a dovedností pro Vlastivědné muzeum v Olomouci při zachování všech autorských práv kandidáta a souhlas s archivací žádosti (archivaci všech doručených žádostí bude provádět rovněž Vlastivědné muzeum v Olomouci).
- d) O posuzování návrhů na udělení Titulu je Pracovní skupinou vždy veden protokol s bodovým hodnocením, který je přílohou č. 1 těchto Pravidel.

5. Práva nositele Titulu

- a) Nositel Titulu má právo zejména:
- užívat zdarma na výrobku a propagačních materiálech značku "Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje." ve shodě se zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „značku“). Značku může užívat pouze na výrobky v tom řemeslném oboru (druhu rukodělné výroby), v němž mu byl Titul udělen. Použití značky na jiných výrobcích je nepřipustné a může být důvodem k odebrání Titulu.
  - na uveřejnění svého jména, výrobku a dalších informací souvisejících s titulem na webových stránkách Olomouckého kraje, Vlastivědného muzea v Olomouci a případně i Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici při zachování podmínek stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.
- b) Vlastníkem značky ve smyslu zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů, je Olomoucký kraj (správcem značky je Vlastivědné muzeum v Olomouci)
- c) Nositel Titulu je v případě splnění celostátních kritérií nominován k udělení titulu Nositel tradice lidových řemesel. Nominaci podává Regionální pracoviště.

6. Povinnosti nositele Titulu

Nositel Titulu má povinnost zejména:

- konat tak, aby nebyl znevážen Titul a značka specifikovaná v čl. 5 těchto Pravidel,
- užívat značky dle č. 5 těchto Pravidel pouze na výrobky z oboru, v němž mu byl Titul udělen,
- poskytnout Regionálnímu pracovišti informace pro dokumentaci udělování Titulu,
- předávat znalosti a zkušenosti z oboru svým pokračovatelům a zájemcům přiměřeně svým možnostem.

7. Odejmutí titulu

- a) Rada Olomouckého kraje může Titul odejmout na základě doporučení Pracovní skupiny, koná-li nositel Titulu v rozporu s článkem 5 písm. a) a článkem 6 těchto Pravidel.
- b) Návrh na odejmutí Titulu mohou podat vědecké a odborné instituce, muzea, občanská sdružení, jiné neziskové a zájmové organizace, fyzické osoby, působící v daném oboru, orgány státní správy a samosprávy písemnou formou na adresu Krajského úřadu Olomouckého kraje nebo Regionálního pracoviště. Návrh musí obsahovat jméno a příjmení nositele Titulu, důvod návrhu na odebrání Titulu a podklad (např. fotodokumentaci) důvodu návrhu na odebrání Titulu. Následně se postupuje stejně jako při nominaci na udělení Titulu.

8. Administrace Seznamu nositelů Titulu

- a) Udělení Titulu se zapisuje do Seznamu, při respektování podmínek stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Seznam vede (resp. administruje) Regionální pracoviště v součinnosti s Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje. V Seznamu bude uvedeno pořadové číslo dekretu, jméno, příjmení a adresa nositele Titulu, obor, za který byl oceněn.
- b) V případě odejmutí Titulu, nebo úmrtí jeho nositele se záznam v Seznamu doplní o tuto skutečnost.

9. Dokumentace nositelů Titulu

- a) Dokumentace nositelů Titulu pořízená v souvislosti se zpracováním návrhu na udělení Titulu bude odborně zpracována a archivována Regionálním pracovištěm.
- b) Dokumentace nositelů Titulu bude provedena písemnou a obrazovou formou a rovněž akviziční politikou (cíleným nákupem vybraných výrobků do specializované sbírky muzea).

10. Přechodné ustanovení

- a) Pro rok 2014 se termíny uvedené v článku 3. Předkládání návrhů... stanovují takto:
  - 1/ v bodě a) namísto 31. května do 30. června,
  - 2/ v bodě d) namísto 30. června do 31. července,
  - 3/ v bodě e) namísto 30. září do 31. října a 30. listopadu do 31. prosince.

Návrh složení Pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu

1. odborný pracovník Vlastivědného muzea v Olomouci – vedoucí Regionálního pracoviště
2. člen Rady Olomouckého kraje
3. odborný pracovník Muzea a galerie v Prostějově

4. odborný pracovník Muzea Komenského v Přerově
5. odborný pracovník Vlastivědného muzea Jesenicka
6. odborný pracovník Vlastivědného muzea v Šumperku
7. pracovník Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje

Příloha

1. Protokol hodnocení k udělení titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje“.
2. Osnova návrhu na udělení titulu „Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje“.
3. Vzor souhlasu kandidáta na titul „Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje“ s pořizováním dokumentace užívaných postupů a dovedností Regionálním pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Doložka:

Tato Pravidla pro udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje byla schválena Radou Olomouckého kraje dne 29. 5. 2014, usnesení č. UR 41/65/2014.

Příloha 1

Protokol hodnocení k udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby	
Jméno a příjmení hodnoceného výrobce:	
Obor tradiční rukodělné výroby, ve kterém výrobce působí:	
Specifikace předloženého výrobku/výrobků:	
Datum hodnocení Pracovní skupiny:	
Poskytnutí souhlasu výrobce se spoluprací při pořizování dokumentace užívaných postupů a dovedností:	
	ANO NE
	<i>(bez tohoto souhlasu nemůže být výrobce hodnocen)</i>
Bodové hodnocení	

Kritérium	Maximální počet bodů	Počet udělených bodů	Poznámka, případné zdůvodnění bodového ohodnocení
Tradice			
Rukodělná činnost kandidáta je v daném oboru výjimečným nebo jedinečným dokladem tradiční technologie či tradiční lidové techniky ohrožené zánikem	0 - 20		
Předávání dovedností a zkušeností následovníkům	0 - 10		
Prezentace			
Prezentování svých výrobků na veřejnosti	0 – 5		
Estetická hodnota a technologie			
Estetická a užitná hodnota výrobků	0 – 15		
Dodržování tradiční technologie	0 – 10		
Užití tradičního materiálu na zhotovení výrobků a jeho tradiční úpravu	0 – 10		
Uplatnění tradičního tvarosloví předmětu, čistota provedení	0 – 10		
Dodržení povrchové úpravy, dekoru a barevnosti odpovídající tradici	0 – 10		
Dodržování tradičních vzorů nebo předloh	0 – 10		
Celkový počet bodů	0 – 100		

**VZOR NÁVRHU K NOMINACI NA UDĚLENÍ TITULU
MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY OLOMOUCKÉHO KRAJE**

Osobní údaje kandidáta:

Jméno a příjmení.....

Datum a místo narození.....

Státní občanství.....

Adresa bydliště.....

.....

Adresa pracoviště, kde se věnuje oboru tradiční rukodělné výroby.....

.....

Obor tradiční rukodělné výroby, ve kterém výrobce působí:.....

Telefonní a e-mailový kontakt.....

Údaje o předkladateli:

Jméno a příjmení, je-li předkladatelem fyzická osoba nebo název organizace, je-li předkladatelem právnická osoba .....

Adresa trvalého sídla předkladatele nebo bydliště fyzické osoby předkladatele.....

.....

Telefonní a e-mailový kontakt.....

Kontaktní adresa (jen je-li odlišná od sídla nebo trvalého bydliště).....

.....

Datum a podpis předkladatele .....

Seznam příloh:

1. Profesionální životopis se zaměřením na péči o uchování tradic oboru.
2. Popis technologie a tvarosloví zhotovovaných výrobků, popřípadě dalších aktivit péče o lidové tradice.
3. Seznam předkládaných výrobků, popřípadě dalších materiálů, se stručným komentářem.
4. Písemný souhlas nominovaného s pořizováním dokumentace Vlastivědným muzeem v Olomouci.
5. Informace o schopnosti předávat osvojené profesní znalosti a dovednosti následovníkům.
6. Informace o účasti na přehlídkách, výstavách a specializovaných trzích tradičního lidového řemesla.

Návrhy je nutné podat v písemné podobě a alespoň textovou část v podobě elektronické na adresu Regionální pracoviště pro tradiční lidovou při Vlastivědném muzeu v Olomouci, nám. Republiky 823/5, 779 00 Olomouc. Zasláné návrhy se nevrací.

Příloha 3

SOUHLAS KANDIDÁTA

na titul „Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje“ s pořizováním dokumentace užívaných postupů a dovedností Regionálním pracoviště pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Čestné prohlášení /vzor/

Já níže podepsaný .....(jméno a příjmení), narozený ..... (den, měsíc, rok),

bytem.....(ulice, obec, PSČ),

souhlasím s pořizováním dokumentace svých pracovních postupů ke studijním a dokumentačním účelům

Regionálnímu pracovišti pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci.

V ..... dne.....

Vlastnoruční podpis kandidáta.....